

Svar på skriftligt spörsmål SSS 473/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om beaktande av vårdarbetets etiska principer och frågan om vårdlidande i utbildningsprogrammen för social- och hälsovård

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 473/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /sd:

Hur beaktas frågor om att möta patienten, vårdarbetets etiska principer och förebyggande av vårdlidande i utbildningsprogrammen för social- och hälsovård?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen, närvårdare, är en yrkesexamen på andra stadiet. Av de studerande förutsätts i examens alla delar gedigen yrkeskompetens att möta klienten eller patienten, iakttagande av vårdarbetets etiska principer och förebyggande av vårdlidande.

Studeranden visar sitt kunnande i ett yrkesprov eller vid ett examenstillfälle i enlighet med kraven på yrkesskicklighet och bedömningskriterierna genom att verka i närvårdarens arbetsuppgifter i verkliga arbetslivsmiljöer. Kunnandet bedöms av yrkesutbildade personer som verkar i arbetslivet inom social- och hälsovården och som fått en introduktion i bedömningen.

I grunderna för grundexamen för social- och hälsovårdsbranschen upptas upprepade gånger i de olika delarna av yrkesexamen frågor om att möta patienten, vårdarbetets etiska principer och att förebygga vårdlidande. I examensgrunderna finns ett flertal krav på yrkesskicklighet och yrkeskriterier där dessa teman ingår och som bedöms som den yrkesskicklighet som närvårdaren behöver i arbetslivet.

Kraven på yrkesskicklighet i grundexamen för social- och hälsovårdsbranschen är att främja och stöda klientens eller patientens andliga tillväxt, utveckling samt hälsa, trygghet och välmående. Studeranden ska kunna möta klienten eller patienten yrkesmässigt. Han eller hon ska kunna arbeta serviceinriktat och ansvarsfullt samt på ett mångsidigt och skapande sätt främja att klientens mål uppnås och gör det med hjälp av yrkesmässiga interaktionsfärdigheter. Han eller hon använder närvaron som arbetsmetod också i klientens eller patientens krävande livssituationer.

I grundexamen för social- och hälsovårdsbranschen hör det till kraven på yrkesskicklighet att studeranden identifierar på ett genomgripande sätt de fysiska, psykiska, sociala, immateriella och andliga behoven samt resurserna hos klienter eller patienter i olika åldrar och med olika

Svar på skriftligt spörsmål SSS 473/2016 rd

bakgrund och förebygger problem. Studeranden kan identifiera patientens olika behov, t.ex. smärta och använda olika metoder för att lindra smärtan och kan också handla när en döende patient kräver vård samt i terminalvården. Han eller hon främjar klientens eller patientens välmående på eget initiativ och individuellt med interaktionsmetoder genom att använda bl.a. aktiv närvaro som arbetsmetod. Studeranden utnyttjar responsen från klienterna, patienterna eller deras anhöriga för att utveckla sin yrkesskicklighet.

I yrkeshögskolorna finns 18 olika examensbenämningar inom social- och hälsovårdsbranschen. Innehållen i examina och högskolorna vilar på högskolornas ansvar, ministeriet har ingen uppföljning av utbildningarnas innehåll. Ett undantag är utbildningen som leder till examensbenämningen sjukskötare YH, där det under de senaste åren har pågått riksomfattande utvecklingsarbete mellan yrkeshögskolorna. Som ett resultat har målen för kunnande i examen fastställts. De har beskrivits i rapporten Sairaanhoidajan ammatillinen osaaminen (Sjukskötarens professionella kompetens, på finska). I målen för kunnande ingår vårdarbetets etiska principer och professionalism.

Helsingfors 18.10.2016

Undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen